

GEN n.80 Terra de fang

REVISTA DE MARRATXÍ

REPORTATGE:
SANT ANTONI: UNA
FESTA ENTRE EL FOC I
LA DEVOCIÓ

GEMA BONNÍN
ESCRITORA I
TRADUCTORA

GEN J
SA RUA DE MARRATXÍ
ESCALFA MOTORS

**CONEIX LES
ASSOCIACIONS**
SOCIETAT BALEAR DE
MATEMÀTIQUES SBM-XEIX

Reportaje:
Sant Antoni: Una
fiesta entre el fuego
y la devoción

Gema Bonnín
*Escritora y
traductora*

GEN J
Sa Rua de Marratxí
calienta motores

**Conoce las
asociaciones**
Sociedad Balear de
Matemáticas SBM-XEIX

Nova App d'incidències

Disponible en IOS i Android

Descarrega 'Marratxí' a
Google Play i Apple Store

Ajuntament
de Marratxí

Redacció

Redacción

Alberto Fraile
Ana Serra
Aina Guzmán

Maquetació i disseny gràfic

Maquetación y diseño gráfico

Paula Tomàs

Fotografia

Fotografía

Joan Arbós
Paula Tomàs

Edició i producció

Edición y producción

Deacorde
C/ Gran Via Asima, 2, 10
07009 Palma, Illes Balears
Spain
T +34 971781042
T +34 668861972
info@deacorde.com

Impressió

Impresión

GraficArt Imprinta

Coordinació

Coordinación

Ajuntament de Marratxí
C/ Olesa 66, Sa Cabaneta

4

Ressò / Eco

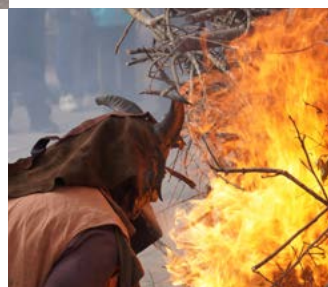
Participació ciutadana / Transport /
Vies i obres / Fires i festes / Joventut

Participación ciudadana / Transporte
/ Vías y obras / Ferias y fiestas /
Juventud

8

Reportatge/Reportaje

» Sant Antoni: Una festa
entre el foc i la devoció
» Sant Antoni: Una fiesta
entre el fuego y la devoción

14

Mirades/Miradas

» Gema Bonnín, escriptora i
traductora
» Gema Bonnín, escritora y
traductora

20

GEN J

» La Rua de Marratxí escalfa motors amb
la comparsa de l'Espai Jove
» La Rua de Marratxí calienta motores
con la comparsa del Espai Jove

22

Associacions/Asociaciones

» Societat Balear de Matemàtiques
SBM-XEIX
» Sociedad Balear de Matemáticas
SBM-XEIX

PARTICIPACIÓ CIUTADANA

La màgia dels Reis d'Orient recorre els carrers del municipi

Ses Majestats recorregueren els nuclis del municipi la Nit de Reis, portant il·lusió i alegria a famílies i infants. Les cavalcades comptaren amb una gran participació ciutadana i recorregueren Pòrtol, Es Figuerà, Es Pla de na Tesa, Es Pont d'Inca i les seves urbanitzacions, i Sa Cabaneta.

PARTICIPACIÓN CIUDADANA

La magia de los Reyes de Oriente recorre las calles del municipio

Sus Majestades recorrieron los núcleos del municipio la Noche de Reyes, llevando ilusión y alegría a familias y niños. Las cabalgatas contaron con una gran participación ciudadana y recorrieron Pòrtol, Es Figuerà, Es Pla de na Tesa, Es Pont d'Inca y sus urbanizaciones, y Sa Cabaneta.

JOVENTUT

El festival Marrockxí va fer vibrar es Figuerà amb talent local

Es Figuerà va acollir la primera edició d'hivern del Marrockxí, amb concerts de diverses bandes locals. El festival va destacar la vitalitat musical del municipi i va registrar una alta assistència de públic.

JUVENTUD

El festival Marrockxí hizo vibrar Es Figuerà con talento local

Es Figuerà acogió la primera edición invernala del Marrockxí, con actuaciones de bandas locales de distintos estilos. El festival evidenció la diversidad musical del municipio y contó con una notable asistencia.

FIRES I FESTES

La Fira de Llet d'Ametla confirma el seu èxit amb gran participació

La XIX Fira de Llet d'Ametla va reunir nombrosos visitants amb tasts, mercadet artesanal i actuacions musicals. Una jornada festiva que va enfortir el caràcter popular i gastronòmic de la fira.

FERIAS Y FIESTAS

La Fira de la Llet d'Ametla confirma su éxito con gran participación

La XIX Fira de la Llet d'Ametla reunió a numerosos visitantes con degustaciones, mercado artesanal y música en directo. Una jornada festiva que reforzó el carácter popular y gastronómico del evento.

VIES I OBRES

Millora de l'aparcament públic d'Es Pla de na Tesa

L'Ajuntament ha iniciat l'asfaltatge de l'aparcament d'Es Pla de na Tesa, amb 30 places i una de reservada per a persones amb mobilitat reduïda. L'actuació millorarà la seguretat, l'accessibilitat i la mobilitat del veïnat i dels equipaments propers.

VÍAS Y OBRAS

Mejora del aparcamiento público de Es Pla de na Tesa

El Ayuntamiento ha iniciado el asfaltado del aparcamiento de Es Pla de na Tesa, que contará con 30 plazas y una reservada para personas con movilidad reducida. La actuación mejorará la seguridad, la accesibilidad y la movilidad diaria del entorno.

TRANSPORT

Finalitza la rehabilitació de l'estació d'Es Pont d'Inca

La Conselleria de Mobilitat ha completat la rehabilitació integral de l'estació des Pont d'Inca, amb una inversió de 444.117 euros. L'actuació ha modernitzat instal·lacions, ha millorat accessos i l'entorn urbà, i ha reforçat el valor social i patrimonial de l'espai.

TRANSPORTE

Finaliza la rehabilitación de la estación de Es Pont d'Inca

La Conselleria de Mobilitat ha finalizado la rehabilitación integral de la estación de Pont d'Inca, con una inversión de 444.117 euros. La actuación ha modernizado las instalaciones, mejorado la accesibilidad y puesto en valor el entorno urbano y patrimonial.

TRANSPORT

Marratxí reforça el transport escolar de batxillerat

L'Ajuntament de Marratxí ha signat un conveni amb la Conselleria d'Educació per garantir i ampliar el transport escolar de batxillerat. L'acord, amb una aportació de 324.412 euros, assegura el desplaçament de l'alumnat a l'IES Marratxí i a l'IES Sant Marçal, especialment d'aquells que viuen en zones allunyades.

TRANSPORTE

Marratxí refuerza el transporte escolar de Bachillerato

El Ayuntamiento de Marratxí ha firmado un convenio con la Conselleria de Educación para garantizar y ampliar el transporte escolar de Bachillerato. El acuerdo, dotado con 324.412 euros, asegura el desplazamiento del alumnado a los IES Marratxí y Sant Marçal, especialmente de quienes viven en zonas alejadas.

SERVEIS SOCIALS

Marratxí manté el seu compromís amb la cooperació i la solidaritat

L'Ajuntament ha destinat 10.000 euros al Fons Mallorquí de Solidaritat per donar suport al Programa de Salut Integral Infantil Sahrauí, que beneficia prop de 15.000 infants als campaments de població refugiada.

SERVICIOS SOCIALES

Marratxí mantiene su compromiso con la cooperación y la solidaridad

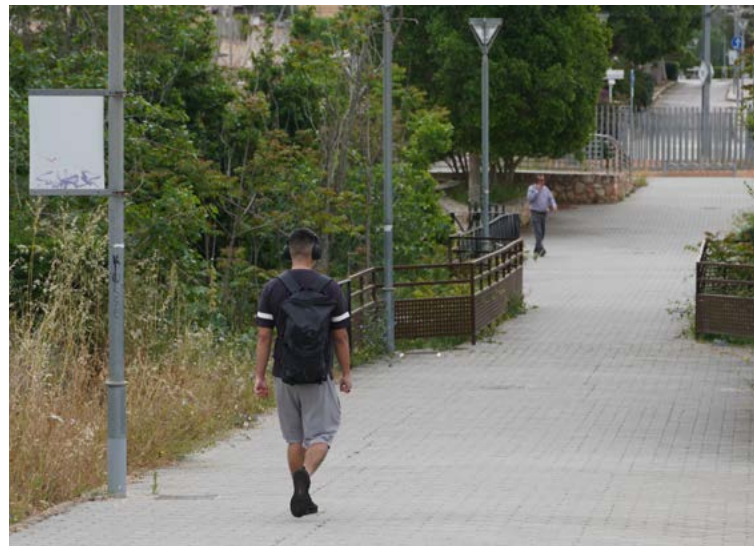
El Ayuntamiento ha aportado 10.000 euros al Fondo Mallorquín de Solidaridad para apoyar el Programa de Salud Integral Infantil Saharaui, que beneficia a unos 15.000 menores en campamentos de población refugiada.

VIES I OBRES

Marratxí impulsa una Via Verda entre el polígon i Es Figueral

L'Ajuntament de Marratxí ha iniciat les obres d'una Via Verda que connectarà el polígon amb Es Figueral. El projecte inclou un aparcament de 144 places, carril bici i itinerari per a vianants, amb una inversió superior als 548.000 euros per millorar la mobilitat, la seguretat i la integració urbana.

VÍAS Y OBRAS

Marratxí impulsa una Vía Verde entre el polígono y Es Figueral

El Ayuntamiento de Marratxí ha iniciado las obras de una Vía Verde que conectará el polígono con Es Figueral. El proyecto incluye un aparcamiento de 144 plazas, carril bici e itinerario peatonal, con una inversión superior a 548.000 euros para mejorar la movilidad, la seguridad y la integración urbana.

SANT ANTONI

Una festa entre el foc i la devoció Una fiesta entre el fuego y la devoción

Una tradició que es renova i s'adapta

Cada gener, el foc i la música marquen la festivitat de Sant Antoni a Mallorca. Una celebració que combina la devoció religiosa amb noves formes d'expressió popular. Des de la creació de noves colles de dimonis a Es Pla de Na Tesa fins a les tradicionals beneïdes de Pòrtol, la festa demostra que aquest llegat és una herència viva, capaç d'adaptar-se als nous temps.

La festivitat de Sant Antoni és una de les més arrelades de Mallorca. Cada mes de gener, els pobles s'omplen de foguerons, gloses i dimonis que recorren els carrers entre el foc i la música popular. La figura del sant, vinculada històricament a la protecció dels animals, conviu amb la del dimoni, símbol de caos, burla i transgressió.

Cada municipi viu la festa amb matisos propis, però hi ha elements comuns que es repeteixen any rere any: l'encesa de foguerons, els correfocs i els balls de dimonis. Més enllà del seu origen històric, Sant Antoni s'ha consolidat com un espai de trobada i transmissió cultural.

Tot i arrelar en segles d'història, la festa es reinventa cada any. En alguns pobles, aquesta renovació passa per la creació de nous personatges o per la incorporació d'activitats que permeten a les noves generacions participar de manera activa i sentir-se part de la tradició.

Una tradición que se renueva y se adapta

Cada enero, el fuego y la música marcan la festividad de Sant Antoni en Mallorca. Una celebración que combina la devoción religiosa con nuevas formas de expresión popular. Desde la creación de nuevos dimonis en Es Pla de Na Tesa hasta las tradicionales beneïdes de Pòrtol, la fiesta demuestra que este legado es una herencia viva, capaz de adaptarse a los nuevos tiempos.

La festividad de Sant Antoni es una de las más arraigadas de Mallorca. Cada mes de enero, los pueblos se llenan de foguerons, gloses y dimonis que recorren las calles entre el fuego y la música popular. La figura del santo, vinculada históricamente a la protección de los animales, convive con la del dimoni, símbolo de caos, burla y transgresión.

Cada municipio vive la fiesta con matices propios, pero hay elementos comunes que se repiten año tras año: el encendido de hogueras, los correfocs y los bailes de dimonis. Más allá de su origen histórico, Sant Antoni se ha consolidado como un espacio de encuentro y transmisión cultural.

Aunque hunde sus raíces en siglos de historia, la fiesta se reinventa cada año. En algunos pueblos, esa renovación pasa por la creación de nuevos personajes o por la incorporación de actividades que permiten a las nuevas generaciones participar de forma activa y sentirse parte de la tradición.

Tesa i Llätzer, nous protagonistes

Cada municipi mallorquí compta amb els seus propis dimonis, amb característiques, vestimentes i noms inspirats en llegendes locals o elements identitaris del lloc. Amb el pas del temps, aquestes figures han evolucionat: ja no són només una representació simbòlica del mal, sinó personatges festius i propers que impliquen tot el poble.

En aquesta línia, a Es Pla de Na Tesa varen sorgir Tesa i Llätzer, els primers dimonis del nucli. Nascuts gràcies a la iniciativa de la Associació de veïnats Xaloc, que va impulsar un concurs en què els participants dissenyaven el seu dimoni i en creaven la història. L'objectiu era revitalitzar la celebració de Sant Antoni al Pla i omplir un buit cultural que s'havia anat generant amb els anys.

Des de l'organització expliquen que «Tesa i Llätzer representen l'esperit d'Es Pla de Na Tesa i de Marratxí: són dimonis nascuts del poble, cadascun amb la seva personalitat i el seu relat, però units per la voluntat de simbolitzar una tradició arrelada, viva i compartida, així com la creativitat i el caràcter participatiu de la gent».

Els noms es varen escollir de manera conscient per reforçar la proximitat amb els veïns. Tesa remet directament al nom del nucli, mentre que Llätzer fa referència a la parròquia local. Com assenyala Albert Pla, membre de l'organització, «els dimonis han de ser un símbol de la identitat del poble i un pont entre passat, present i futur».

Tesa y Llätzer, nuevos protagonistas

Cada municipio mallorquín cuenta con sus propios dimonis, con características, vestimentas y nombres inspirados en leyendas locales o elementos identitarios del lugar. Con el paso del tiempo, estas figuras han evolucionado. Ya no son solo una representación simbólica del mal, sino personajes festivos y cercanos que implican a todo el pueblo.

En esta línea, en Es Pla de Na Tesa surgieron Tesa y Llätzer, los primeros dimonis del núcleo. Nacieron en 2025 gracias a la iniciativa de la Asociación de vecinos Xaloc, que impulsó un concurso en el que los participantes diseñaban su dimoni y construían su historia. El objetivo era revitalizar la celebración de Sant Antoni en el Pla y cubrir un vacío cultural que se había ido generando con los años.

Desde la organización explican que «Tesa i Llätzer representan el espíritu de Es Pla de Na Tesa y de Marratxí, son dimonis nacidos del pueblo, cada uno con su personalidad y su relato, pero unidos por la voluntad de simbolizar una tradición arraigada, viva y compartida, así como la creatividad y el carácter participativo de la gente».

Los nombres se eligieron de forma consciente para reforzar la cercanía con los vecinos. Tesa remite directamente al nombre del núcleo, mientras que Llätzer hace referencia a la parroquia local. Como apunta Albert Pla, miembro de la organización, «los dimonis tienen que ser un símbolo de la identidad del pueblo y un puente entre pasado, presente y futuro».

Les beneïdes de Pòrtol, tradició adaptada als nous temps

Si els dimonis encarnen la vessant més festiva i transgressora de Sant Antoni, les beneïdes en representen la part més solemne. A Pòrtol, la benedicció dels animals continua sent un dels actes centrals de la festivitat i un punt de trobada clau per al poble.

L'associació Enfangats participa des de fa uns set anys en l'organització de les beneïdes. Per als seus membres, la clau és trobar l'equilibri entre conservar els elements essencials de la tradició i adaptar-se als canvis necessaris per garantir una major participació i seguretat. Aquesta convivència entre tradició i modernitat ha marcat l'evolució de l'acte sense perdre'n l'esperit original: compartir, beneir i preservar la identitat del poble, implicant tant les generacions més grans com les noves.

Las beneïdes de Pòrtol, tradición adaptada a los nuevos tiempos

Si los dimonis encarnan el lado más festivo y transgresor de Sant Antoni, las beneïdes representan su vertiente más solemne. En Pòrtol, la bendición de los animales sigue siendo uno de los actos centrales de la festividad y un punto de encuentro clave para el pueblo.

La asociación Enfangats participa desde hace unos siete años en la organización de las beneïdes. Para sus miembros, la clave está en encontrar el equilibrio entre conservar los elementos esenciales de la tradición y adaptarse a los cambios necesarios para garantizar una mayor participación y seguridad. Esta convivencia entre tradición y modernidad ha marcado la evolución del acto sin perder su espíritu original: compartir, bendecir y preservar la identidad del pueblo, implicando tanto a las generaciones mayores como a las nuevas.

A l'esquerra: els dimonis d'es Pla de na Tesa, Tesa i Llätzer.
A la dreta: les beneïdes de Pòrtol, 2026.

A la izquierda: los *dimonis* d'Es Pla de na Tesa, Tesa i Llätzer.
A la derecha: las *beneïdes* de Pòrtol, 2026

Les beneïdes mantenen elements profundament arrelats, com els xeremiers, la benedicció dels animals, les carrosses, les gloses i l'ambientació tradicional, amb veïns i veïnes vestits de pagesos. També hi continuen presents la ballada popular de ball de bot i els foguerons, símbol de purificació i renovació.

Al costat d'aquests rituals, l'organització ha incorporat propostes més actuals i participatives, pensades per ampliar el públic i atraure noves generacions. Destaquen el dinar popular compartit i la música a càrrec d'un DJ, que allarguen la celebració durant tot el dia i en reforcen el caràcter comunitari.

Per als organitzadors, aquesta combinació entre tradició i adaptació és clau per assegurar el futur de la festa. Mantenir vius els rituals històrics i, alhora, obrir-los a noves formes de participació permet que les beneïdes continuïn tenint sentit avui i segueixin sent un referent dins la festivitat de Sant Antoni a Pòrtol.

Entre el foc dels foguerons, els balls dels dimonis i la calma de les beneïdes, Sant Antoni continua sent una de les festes que millor reflecteixen la identitat dels pobles de Mallorca. Una tradició que no queda ancorada en el passat i que es renova any rere any gràcies a la implicació de qui la viu, l'organitza i la transmet. ■

Las *beneïdes* mantienen elementos profundamente arraigados, como los xeremiers, la bendición de los animales, las carrozas, las glosas y la ambientación tradicional, con vecinos y vecinas vestidos de payeses. También siguen presentes la ballada popular de ball de bot y los foguerons, símbolo de purificación y renovación.

Junto a estos rituales, la organización ha incorporado propuestas más actuales y participativas, pensadas para ampliar el público y atraer a nuevas generaciones. Destacan el almuerzo popular compartido y la música a cargo de un DJ, que alargan la celebración durante hasta la noche y refuerzan su carácter comunitario.

Para los organizadores, esta combinación entre tradición y adaptación es clave para asegurar el futuro de la fiesta. Mantener vivos los rituales históricos y, al mismo tiempo, abrirlos a nuevas formas de participación permite que las beneïdes sigan teniendo sentido hoy y continúen siendo un referente dentro de Sant Antoni en Pòrtol.

Sant Antoni sigue siendo una de las fiestas que mejor reflejan la identidad de los pueblos de Mallorca. Una tradición que no se queda anclada en el pasado y que en Marratxí se renueva año tras año gracias a la implicación de quienes la viven, la organizan y la transmiten. ■

EL GAT I LES ESTRELLES

Jordi Lara. PROA

En un escenari postapocalíptic una jove emprèn la recerca de Santos Haddouche, un compositor desaparegut que es troba en una terra devastada. Junts acabaran emprenent una aventura que serveix de reflexió sobre el paper de l'art en períodes de crisi i deshumanització. Una fàula distòpica sobre el paper de l'art en el nostre món escrita amb sensibilitat per un dels autors més celebrats de la literatura catalana actual.

En un escenario postapocalíptico, una joven emprende la búsqueda de Santos Haddouche, un compositor desaparecido que se encuentra en una tierra devastada. Juntos acabarán emprendiendo una aventura que sirve de reflexión sobre el papel del arte en períodos de crisis y deshumanización. Una fábula distópica sobre el papel del arte en nuestro mundo, escrita con sensibilidad por uno de los autores más celebrados de la literatura catalana actual.

QUI SALVA UNA VIDA

Núria Cadenes. PROA

Amb l'objectiu comú de salvar vides, un grup heterogeni crea una xarxa d'evasió a Puigcerdà per salvar tota mena de fugitius del feixisme i col·laborar enmig de la barbàrie de la II Guerra Mundial. Història intensa i commovedora contada des de diferents punts de vista, on la vida dels protagonistes es va entrellaçant en diverses línies temporals entre el 1943 i 1950. Un homenatge al coratge anònim basada en fets reals.

Con el objetivo común de salvar vidas, un grupo heterogéneo crea una red de evasión en Puigcerdà para salvar a todo tipo de fugitivos del fascismo y colaborar en medio de la barbarie de la II Guerra Mundial. Una historia intensa y conmovedora contada desde diferentes puntos de vista, en la que la vida de los protagonistas se va entrelazando en diversas líneas temporales entre 1943 y 1950. Un homenaje al coraje anónimo basado en hechos reales.

ALÍCIA AL PAÍS DE LAS IDEAS

Roger-Pol Droit. EDICIONS 62

El reconegut filòsof i escriptor Roger-Pol Droit compon un relat evocant El món de Sofia, amb un enfocament innovador en la manera d'explicar la història de les idees. Un viatge apassionant al passat per trobar resposta a la pregunta de com viure el present. Lectura excel·lent per a qui li apassioni el clàssic de Lewis Carroll i una molt bona introducció al fascinant món de la filosofia.

El reconocido filósofo y escritor Roger-Pol Droit compone un relato que evoca *El mundo de Sofia*, con un enfoque innovador en la manera de explicar la historia de las ideas. Un viaje apasionante al pasado para encontrar respuesta a la pregunta de cómo vivir el presente. Una lectura excelente para quienes disfrutan del clásico de Lewis Carroll y una muy buena introducción al fascinante mundo de la filosofía.

GEMA

›
Llegeix l'entrevista
sencera: mtxi.es
Lee la entrevista
completa: mtxi.es

«Els llocs on he crescut formen part de mi i es reflecteixen inevitablement en la meua obra»

Gema Bonnín (València, 1994) va créixer a Marratxí, on va descobrir molt aviat una vocació literària que s'ha mantingut constant al llarg dels anys. L'escriptura va esdevenir des de jove una eina de coneixement personal i d'expressió, i amb només disset anys va publicar la seva primera novel·la. Recentment ha presentat, a Sa Refinadora de Marratxí, la seva última novel·la *Un cielo en llamas*, ambientada en Es Pont d'Inca.

Esriptora i traductora / Escritora y traductora

"Los lugares donde he crecido forman parte de mí y se reflejan inevitablemente en mi obra"

Gema Bonnín (Valencia, 1994) creció en Marratxí, donde descubrió muy pronto una vocación literaria que se ha mantenido constante a lo largo de los años. La escritura se convirtió desde joven en una herramienta de autoconocimiento y de expresión, y con tan solo diecisiete años publicó su primera novela. Recientemente ha presentado, en Sa Refinadora de Marratxí, su última novela *Un cielo en llamas*, ambientada en Es Pont d'Inca.

BONNÍN

Un cielo en llamas suposa un pas important en la teva trajectòria. Què ha significat per a tu aquest llibre i com vares viure la seva presentació a Sa Refinadora?

És una novel·la amb una càrrega emocional molt intensa, sobretot perquè està ambientada en llocs que formen part de la meua infància, especialment Es Pont d'Inca. Hi he abocat temes que m'interessaven més enllà del pla estrictament intel·lectual, com la família, l'enyorança de la llar, el pas del temps o la pèrdua. Quan es tracten qüestions tan personals, és difícil mantenir una distància objectiva, però tampoc no ho pretenia. La presentació a Sa Refinadora va ser especialment significativa perquè és un espai estretament vinculat a l'escenari de la novel·la i al recorregut emocional dels personatges.

Vares començar a escriure sent molt jove. En quin moment vares sentir que l'escriptura es convertia en un ofici?

L'escriptura ha estat present des de sempre com una via per entendre'm i situar-me al món, però no va ser fins als catorze o quinze anys que vaig començar a prendre'm'ho amb una altra consciència. En quedar finalista en un concurs literari vaig entendre que no només m'agradava escriure, sinó que tenia facilitat per fer-ho. A partir d'aquí vaig assumir que, si volia millorar, calia treballar els textos amb rigor i disciplina, entenent la literatura també com un exercici estètic. Aquest procés de confrontar les pròpies limitacions és, per a mi, el que transforma l'impuls en ofici.

Has passat per gèneres molt diferents. Què t'ha aportat la fantasia juvenil a l'hora d'escriure novel·la històrica?

Sobretot, desimboltura. No crec que la fantasia juvenil tingui avantatges exclusius respecte a altres gèneres, però sí que m'ha donat moltes hores d'ofici. Escriure molt, acumular pàgines i projectes, permet entendre millor les eines narratives i aprendre a fer que una història funcioni. Aquesta experiència és aplicable a qualsevol gènere, inclosa la novel·la històrica.

Com ha evolucionat la teua veu literària al llarg dels anys?

Diria que és una veu més conscient del llenguatge. Al principi donava prioritat a la trama i als personatges, i veia

Un cielo en llamas supone un paso importante en tu trayectoria. ¿Qué ha significado para ti este libro y cómo viviste su presentación en Sa Refinadora?

Es una novela con una carga emocional muy intensa, sobre todo porque está ambientada en lugares que forman parte de mi infancia, especialmente Es Pont d'Inca. En ella he volcado temas que me interesan más allá del plano estrictamente intelectual, como la familia, la nostalgia del hogar, el paso del tiempo o la pérdida. Cuando se tratan cuestiones tan personales, es difícil mantener una distancia objetiva, pero tampoco era mi intención. La presentación en Sa Refinadora fue especialmente significativa porque es un espacio estrechamente vinculado al escenario de la novela y al recorrido emocional de los personajes.

Empezaste a escribir siendo muy joven. ¿En qué momento sentiste que la escritura se convertía en un oficio?

La escritura ha estado presente desde siempre como una vía para entenderme y situarme en el mundo, pero no fue hasta los catorce o quince años cuando empecé a tomármelo con otra conciencia. Al quedar finalista en un concurso literario entendí que no solo me gustaba escribir, sino que tenía facilidad para hacerlo. A partir de ahí asumí que, si quería mejorar, era necesario trabajar los textos con rigor y disciplina, entendiendo la literatura también como un ejercicio estético. Este proceso de confrontar las propias limitaciones es, para mí, lo que transforma el impulso en oficio.

Has pasado por géneros muy distintos. ¿Qué te ha aportado la fantasía juvenil a la hora de escribir novela histórica?

Sobre todo, soltura. No creo que la fantasía juvenil tenga ventajas exclusivas respecto a otros géneros, pero sí me ha dado muchas horas de oficio. Escribir mucho, acumular páginas y proyectos, permite comprender mejor las herramientas narrativas y aprender a hacer que una historia funcione. Esta experiencia es aplicable a cualquier género, incluida la novela histórica.

¿Cómo ha evolucionado tu voz literaria a lo largo de los años?

Diría que es una voz más consciente del lenguaje. Al principio daba prioridad a la trama y a los personajes, y veía el estilo

l'estil com un mitjà per explicar una història. Amb el temps, he anat donant més importància a la forma, al pes específic de les paraules i a la bellesa d'una frase per si mateixa. Aquest canvi ha estat gradual, però es fa especialment visible a partir de *Reflejos de Shalott*.

Quin paper té la planificació en el teu procés creatiu?

Planifico molt més del que improviso, tot i que sempre deixo un petit marge a la intuïció. Normalment pas més temps pensant una novel·la que no pas escrivint-la. Aquesta fase prèvia em permet avançar amb més seguretat quan començo a redactar.

Com és un dia de feina habitual quan estàs immersa en una novel·la?

No tenc una rutina fixa ni uns horaris establerts. Escric quan sent que ho necessito, i per sort això passa sovint. Tampoc no hi ha un espai únic: puc escriure a l'ordinador, al portàtil, amb una tauleta o fins i tot amb el mòbil si som fora. El procés sol acabar quan he completat una escena o un capítol i sent que ja he dit el que volia dir.

A les teves darreres obres apareix Mallorca de manera explícita. Què significa convertir espais reals en literatura?

És una cosa molt natural, però també íntima. La meua experiència vital impregna inevitablement les novel·les, i no tenc cap interès a dissimular-ho. Els llocs on he crescut formen part de mi i acaben reflectits a la meua obra. Quan una història ho permet, m'agrada fer-ho de manera explícita, com una mena d'homenatge.

Quins records personals de Marratxí es filtren als teus textos?

N'hi ha un de molt concret que vaig voler recrear amb especial cura a *Un cielo en llamas*: la missa del gall a la parròquia de Sant Alonso Rodríguez. També hi apareixen detalls més quotidians, com les avionetes sobrevolant el poble o la silueta de la Tramuntana al fons.

Com ha influït la traducció literària en la teua manera d'escriure?

Intent que sigui la meua veu com a escriptora la que marqui el camí. El risc de traduir és incorporar estructures o calcs de l'anglès, per això faig un esforç conscient perquè el castellà que escric sigui sempre natural i propi.

Mirant cap al futur, en quin punt creatiu et trobes ara?

Estic en un moment introspectiu, explorant noves possibilitats. Sé que m'agradaria tornar a la fantasia, un gènere que gaudisc molt, i també no descarto continuar explorant el teatre o fins i tot l'assaig, encara que siguin camins oberts sense una direcció definitiva. ■

como un medio para contar una historia. Con el tiempo, he ido dando más importancia a la forma, al peso específico de las palabras y a la belleza de una frase por sí misma. Este cambio ha sido gradual, pero se hace especialmente visible a partir de *Reflejos de Shalott*.

¿Qué papel tiene la planificación en tu proceso creativo?

Planifico mucho más de lo que improviso, aunque siempre dejo un pequeño margen a la intuición. Normalmente paso más tiempo pensando una novela que escribiéndola. Esta fase previa me permite avanzar con mayor seguridad cuando empiezo a redactar.

¿Cómo es un día de trabajo habitual cuando estás inmersa en una novela?

No tengo una rutina fija ni unos horarios establecidos. Escribo cuando siento que lo necesito, y por suerte eso ocurre a menudo. Tampoco hay un espacio único: puedo escribir en el ordenador, en el portátil, con una tableta o incluso con el móvil si estoy fuera. El proceso suele terminar cuando he completado una escena o un capítulo y siento que ya he dicho lo que quería decir.

En tus últimas obras aparece Mallorca de manera explícita. ¿Qué significa convertir espacios reales en literatura?

Es algo muy natural, pero también íntimo. Mi experiencia vital impregna inevitablemente las novelas, y no tengo ningún interés en disimularlo. Los lugares donde he crecido forman parte de mí y acaban reflejándose en mi obra. Cuando una historia lo permite, me gusta hacerlo de manera explícita, como una especie de homenaje.

¿Qué recuerdos personales de Marratxí se filtran en tus textos?

Hay uno muy concreto que quise recrear con especial cuidado en *Un cielo en llamas*: la misa del gallo en la parroquia de San Alonso Rodríguez. También aparecen detalles más cotidianos, como las avionetas sobrevolando el pueblo o la silueta de la Tramuntana al fondo.

¿Cómo ha influido la traducción literaria en tu manera de escribir?

Intento que sea mi voz como escritora la que marque el camino. El riesgo de traducir es incorporar estructuras o calcos del inglés, por eso hago un esfuerzo consciente para que el castellano que escribo sea siempre natural y propio.

Mirando hacia el futuro, ¿en qué punto creativo te encuentras ahora?

Estoy en un momento introspectivo, explorando nuevas posibilidades. Sé que me gustaría volver a la fantasía, un género que disfruto mucho, y tampoco descarto seguir explorando el teatro o incluso el ensayo, aunque sean caminos abiertos sin una dirección definitiva. ■

Marratxí inicia un ambiciós pla d'asfaltatge als carrers del municipi

L'Ajuntament de Marratxí ha iniciat aquesta setmana els treballs d'asfaltatge a diferents carrers del municipi, una actuació llargament esperada que dona resposta a la manca de manteniment acumulada durant anys en diversos nuclis urbans. Les obres s'emmarquen dins el Pla d'Asfaltatge 2025-2027, integrat en el Pla d'Inversions municipal, i suposen l'inici d'una estratègia continuada de renovació del paviment urbà.

En aquesta primera fase s'actua en dos lots que inclouen els carrers de Cas Capità, Es Pont d'Inca Parc, sa Comuna de Can Domingo, Marratxinet, Pòrtol i es Pla de na Tesa. La inversió prevista supera els 360.000 euros, més IVA, i s'ha definit d'acord amb criteris tècnics que prioritzen les vies amb un major grau de deteriorament i aquelles on l'estat del ferm incidia en la seguretat viària i la mobilitat quotidiana.

El Pla d'Asfaltatge 2025-2027 preveu actuacions progressives a tots els nuclis del municipi, amb l'objectiu de renovar de manera equilibrada unes infraestructures bàsiques que tenen un impacte directe en la qualitat de vida

de la ciutadania. Aquestes primeres intervencions marquen l'inici d'un calendari d'obres que tindrà continuïtat en els pròxims mesos i anys.

L'Ajuntament informa que, durant l'execució dels treballs, es poden produir molèsties puntuals, com restriccions temporals de trànsit, talls d'accés o renous derivats de l'ús de maquinària. Per aquest motiu, es recomana als veïns i veïnes extremar la precaució, respectar la senyalització provisional i seguir en tot moment les indicacions del personal d'obra.

El consistori agraeix la comprensió i la col·laboració de la ciutadania davant unes actuacions necessàries que permetran disposar d'uns carrers més segurs, accessibles i en millors condicions per a l'ús diari.

Marratxí inicia un ambicioso plan de asfaltado en las calles del municipio

El Ayuntamiento de Marratxí ha iniciado esta semana los trabajos de asfaltado en diferentes calles del municipio, una actuación largamente esperada que da respuesta a una falta de mantenimiento acumulada durante años en distintos núcleos urbanos. Las obras forman parte del Plan de Asfaltado 2025–2027, integrado en el Plan de Inversiones municipal, y marcan el inicio de una estrategia continuada para la mejora del pavimento urbano.

En esta primera fase se actúa en dos lotes que incluyen calles de Cas Capità, Es Pont d’Inca Parc, Sa Comuna de Can Domingo, Marratxinet, Pòrtol y Es Pla de na Tesa. La inversión prevista supera los 360.000 euros, más IVA, y se ha definido a partir de criterios técnicos que priorizan aquellas vías con un mayor nivel de deterioro y donde el estado del asfalto afectaba a la seguridad y a la movilidad cotidiana.

El Plan de Asfaltado 2025–2027 contempla actuaciones progresivas en todos los núcleos del municipio, con el objetivo de renovar de manera equilibrada unas infraestructuras básicas que inciden directamente

en la calidad de vida de la ciudadanía. Estas primeras intervenciones suponen el punto de partida de un calendario de obras que tendrá continuidad en los próximos meses y años.

Desde el Ayuntamiento se informa de que, durante la ejecución de los trabajos, pueden producirse molestias puntuales, como restricciones temporales de tráfico, cortes de acceso o ruidos derivados de la maquinaria. Por ello, se recomienda a los vecinos y vecinas extremar la precaución, respetar la señalización provisional y seguir en todo momento las indicaciones del personal de obra.

El consistorio agradece la comprensión y colaboración de la ciudadanía ante unas actuaciones necesarias que permitirán contar con unas calles más seguras, accesibles y en mejores condiciones para el uso diario.

SA 20 26 RUA

LA RUA DE MARRATXI ESCALFA MOTORS AMB LA COMPARSA DELS ESPAIS JOVES

Amb motiu de la Rua de Marratxí, els Espais Joves de Marratxí estan organitzant, un any més, una comparsa amb la participació activa de joves del municipi.

La temàtica triada per a aquesta edició és *Fire World*, una proposta creativa i visual que s' està treballant de manera conjunta als diferents espais. Com és tradició, la preparació de la comparsa es duu a terme de forma participativa: a cada espai s' elaboren diferents elements, com la decoració dels tambors, el carretó de la comparsa i les disfresses, així es fomenta la creativitat, el treball en equip i la implicació juvenil.

La participació dels joves a la Rua de Marratxí és una tradició consolidada que es manté de manera ininterrompuda des de l' any 2011, la qual cosa l' ha convertida en una cita molt esperada tant pels joves com per la ciutadania.

LA RUA DE MARRATXI CALIENTA MOTORES CON LA COMPARSA DE LOS ESPAIS JOVES

Con motivo de la Rua de Marratxí, desde los Espais Joves de Marratxí se está organizando, un año más, una comparsa juvenil con la participación activa de jóvenes del municipio.

La temática elegida para esta edición es "Fire World", una propuesta creativa y visual que se está trabajando de manera conjunta en los diferentes Espais Joves. Como es tradición, la preparación de la comparsa se lleva a cabo de forma participativa: en cada espacio se elaboran distintos elementos como la decoración de tambores, el carrito de la comparsa y los disfraces, fomentando así la creatividad, el trabajo en equipo y la implicación juvenil.

La participación de los Espais Joves en la Rua de Marratxí es una tradición consolidada que se mantiene de forma ininterrompida desde el año 2011, convirtiéndose en una cita muy esperada tanto por los jóvenes como por la ciudadanía.

Per a aquesta edició es preveu la participació de més de 40 joves, amb la col·laboració de la batucada Kalemba, que aportarà ritme i energia al recorregut.

L'ajuntament valora molt positivament aquesta activitat, ja que representa una oportunitat per promoure la participació juvenil, reforçar el sentiment de pertinença al municipi i impulsar la dinamització cultural de Marratxí.

Para esta edición se espera la participación de más de 40 jóvenes, contando además con la colaboración de la batucada Kalemba, que aportará ritmo y energía al desfile.

Desde el ayuntamiento se valora muy positivamente esta actividad, ya que supone una oportunidad para promover la participación juvenil, reforzar el sentimiento de pertenencia al municipio y dinamizar la vida cultural de Marratxí.

Exposició de cartells de Sa Rua

L'exposició dels cartells finalistes de Sa Rua 2026 reuneix una selecció d'obres escollides entre els gairebé 300 treballs presentats al XXI Concurs de Creació del Cartell. La mostra inclou el cartell guanyador, obra d'Irene Puig Llabrés (CEIP Costa i Llobera), així com els treballs premiats de Marc Martí Asensio (CEIP Sa Nova Cabana), segon premi, i Úrsula Vila Martínez (CEIP Costa i Llobera), tercer premi. Les propostes destaquen pel color, la creativitat i una mirada fresca sobre la tradició del Carnaval de Marratxí.

Exposición carteles de Sa Rua

La exposición de los carteles finalistas de Sa Rua 2026 reúne una selección de obras elegidas entre los casi 300 trabajos presentados al XXI Concurso de Creación del Cartel. La muestra incluye el cartel ganador, obra de Irene Puig Llabrés (CEIP Costa i Llobera), así como los trabajos premiados de Marc Martí Asensio (CEIP Sa Nova Cabana), segundo premio, y Úrsula Vila Martínez (CEIP Costa i Llobera), tercer premio. Las propuestas reflejan creatividad, color y una mirada fresca sobre la tradición del Carnaval de Marratxí.

DEL 30/01 AL 14/02, CA SES MONGES D'ES PLA DE NA TESA

SOCIETAT BALEAR DE MATEMÀTIQUES SBM-XEIX

🖱 xeix.org

📷 [@sbmxeix](https://www.instagram.com/sbmxeix)

✉ sbm@xeix.org

Quina és la vostra tasca principal?

Fa uns mesos, la Societat Balear de Matemàtiques SBM-XEIX, nascuda a Marratxí, va complir vint anys d'activitat. Des de la seva creació, els objectius de l'entitat han quedat definits als estatuts a partir de dues línies principals: la millora de la docència de les matemàtiques en tots els nivells educatius, des de l'educació infantil fins a la universitat, i el desenvolupament d'una tasca de divulgació científica que arribi al conjunt de la societat i reforci la presència de les matemàtiques com a part de la cultura.

Quan i com va sorgir la iniciativa de l'SBM-XEIX?

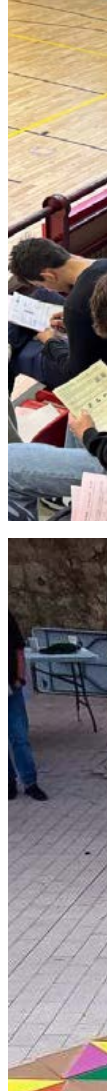
La iniciativa va néixer a partir de dos grups de reflexió didàctica, un a Manacor i un altre a Palma, formats inicialment per professors de secundària amb inquietuds comunes per millorar la pràctica docent. Ben aviat s'hi varen afegir docents d'educació primària amb qui es compartia aquesta mateixa voluntat. Al llarg de l'any 2005 es varen dur a terme diverses reunions per donar forma al projecte, en un context en què només dues comunitats autònomes de l'Estat no disposaven d'una associació d'aquest tipus. Finalment, el 24 de maig de 2005 es va signar l'acta fundacional i, el 29 d'octubre del mateix any, l'entitat es va presentar públicament a la Fundació Pilar i Joan Miró de Palma.

¿Cuál es vuestra tarea principal?

Hace unos meses, la Sociedad Balear de Matemáticas SBM-XEIX, nacida en Marratxí, cumplió veinte años de actividad. Desde su creación, los objetivos de la entidad han quedado definidos en sus estatutos a partir de dos líneas principales: mejorar la docencia de las matemáticas en todos los niveles educativos, desde la educación infantil hasta la universidad, y desarrollar una labor de divulgación científica que llegue al conjunto de la sociedad y refuerce la presencia de las matemáticas como parte de la cultura.

¿Cuándo y cómo surgió la iniciativa de la SBM-XEIX?

La iniciativa nació a partir de dos grupos de reflexión didáctica, uno en Manacor y otro en Palma, formados inicialmente por profesores de secundaria con inquietudes comunes por mejorar la práctica docente. Muy pronto se incorporaron docentes de educación primaria con quienes se compartía esa misma voluntad. A lo largo del año 2005 se celebraron diversas reuniones para dar forma al proyecto, en un contexto en el que solo dos comunidades autónomas del Estado no contaban con una asociación de este tipo. Finalmente, el 24 de mayo de 2005 se firmó el acta fundacional y, el 29 de octubre del mismo año, la entidad se presentó públicamente en la Fundación Pilar y Joan Miró de Palma.

Per què és important la vostra tasca en l'àmbit educatiu i social de Mallorca?

Durant aquests vint anys, la SBM-XEIX ha desenvolupat una tasca clau en l'àmbit educatiu i social de Mallorca. En educació, ha impulsat iniciatives per acompanyar l'alumnat en l'aprenentatge de les matemàtiques, en col·laboració amb el Departament de Matemàtiques de la UIB, com les proves Cangur, el programa ESTALMAT d'estímul del talent, la Festa de les Matemàtiques i la preparació de les Olimpíades de Secundària i Batxillerat.

En l'àmbit social, la divulgació científica s'ha consolidat com un referent cultural. Destaquen la conferència del solstici d'hivern al Baluard de Sant Pere, els itineraris d'interpretació matemàtica per diferents espais i la recuperació de Matemàtiques al Carrer, amb vocació de continuïtat anual.

Quantes persones formen part de l'associació i quin és el seu perfil?

Tot i que la Societat és oberta a qualsevol persona de les Illes Balears, més del 90 % dels socis i sòcies es dediquen a la docència de les matemàtiques. Destaca especialment el pes dels docents d'educació infantil i primària, també present a la junta directiva. Actualment, l'SBM-XEIX compta amb una mica més de dos-cents socis. ■

¿Por qué es importante vuestra labor en el ámbito educativo y social de Mallorca?

Durante estos veinte años, la SBM-XEIX ha desarrollado una labor clave en el ámbito educativo y social de Mallorca. En educación, ha impulsado iniciativas para acompañar al alumnado en el aprendizaje de las matemáticas, en colaboración con el Departamento de Matemáticas de la UIB, como las pruebas Cangur, el programa ESTALMAT de estímulo del talento, la Fiesta de las Matemáticas y la preparación de las Olimpiadas de Secundaria y Bachillerato. En el ámbito social, la divulgación científica se ha consolidado como un referente cultural. Destacan la conferencia del solsticio de invierno en el Baluard de Sant Pere, los itinerarios de interpretación matemática por distintos espacios y la recuperación de Matemáticas en la Calle, con continuidad anual.

¿Cuántas personas forman parte de la asociación y cuál es su perfil?

Aunque la Sociedad está abierta a cualquier persona de las Illes Balears, más del 90 % de los socios y socias se dedica a la docencia de las matemáticas. Destaca especialmente el peso del profesorado de educación infantil y primaria, también presente en la junta directiva. En la actualidad, la SBM-XEIX cuenta con algo más de doscientos socios. ■

SA RUA 2026

7 de febrer | Sa Cabaneta

Irene Puig Llabrés | CEIP Costa i Llobera
Guanyadora del Concurs del
Cartell de Sa Rua 2026

Ajuntament
de Marratxí